

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2023

OBSAH

3 O ORGANIZACI

4 ČLENOVÉ LESTARI

5 MAPA AKTIVIT

6-7 OCHRANA OSTROVA BANGKARU

8 VÝZKUM A OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV

9 PROJEKT EDUINDO

10 MOŘSKÉ HLÍDKY A ZVYŠOVÁNÍ BEZPEČNOSTI NA MOŘI

11 OCHRANA ORLA OPIČÍHO

12 ZÁVĚR

13 JAK POMOCI?

14 PARTNEŘI

FOTOGRAFIE

ADÉLA HEMELÍKOVÁ

ALEX WESTOVER

JAKUB FREIWALD

PAVEL ZOUBEK

PAUL HILTON

TOMÁŠ BRZEK

KLAUS NIGGE

2023

LESTARI, Z. S.

www.protectingnature.org

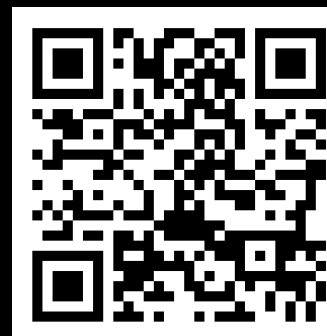
hemelikova@zooliberec.cz

Košická 134/6, Vršovice, 101 00 Praha 10

IČO: 01415085

číslo účtu: 2902229049 / 2010

WEB

O ORGANIZACI

Organizace Lestari byla založena v roce 2014 českými vědci a ochránci přírody. Začátek organizace byl spojen s aktivitami na zvyšování povědomí o **negativních dopadech průmyslu palmového oleje na životní prostředí**. Během osvětové kampaně o palmovém oleji organizace přiblížila české veřejnosti jeden z největších globálních ekologických problémů. Hlavním cílem kampaně bylo upozornit na to, že rozhodnutí každého z nás mají globální dopad a že i běžný spotřebitel může zodpovědným přístupem společně s dalšími ovlivnit to, co se děje jinde na naší planetě.

Po úspěšné osvětě o palmovém oleji v České republice se Lestari posléze začalo více zaměřovat na komplexní ochranu ohrožených druhů a ekosystémů. Mezi pilíře aktivit organizace patří **výzkum, podpora protipytláckých aktivit, investigativní činnost zaměřená na pašování divokých zvířat a dokumentace přírody a hrozeb**, kterým čelí. Nedílnou součástí je také **spolupráce s komunitami a podpora udržitelného způsobu života**, dále pak spolupráce s partnery ze širokého spektra odvětví na národní a mezinárodní úrovni.

O aktivitách Lestari za rok 2023 se dočtete na následujících stránkách.

ČLENOVÉ LESTARI

ADÉLA HEMELÍKOVÁ

Výzkumnice a ochránárka se zaměřením na mořské želvy.

Zoo Liberec
Česká zemědělská univerzita v Praze
International Sea Turtle Society
Asia-Pacific Marine Turtle Genetic Working Group

FILIP SCHATZ

Terénní zoolog se zaměřením na řešení konfliktů megafauny s člověkem.

TOMÁŠ BRZEK

Fotograf, IT specialista a cestovatel se zájmem o ochranu přírody a šetrnost k životnímu prostředí.

cestujlevne.com

LUKÁŠ DOLEŽAL

Terénní zoolog se zájmem o ochranu ostrovních ekosystémů a udržitelnou turistiku.

TOMÁŠ OUHEL

Vizionář a popularizátor ochrany přírody se zaměřením na boj proti pašerákům divokých zvířat.

Zoo Liberec
Univerzita Palackého v Olomouci
IUCN Asian Songbird Trade Specialist Group

VIKTORIE SEIFERTOVÁ

Milovnice přírody, která přibližuje ochranu přírody dětem i dospělým.

Vikimix Prague
Česká koalice pro ochranu biodiverzity
Rádio Junior

PAVEL ZOUBEK

Terénní ochránář se zaměřením na ochranu ekosystémů a důrazem na udržitelnost.

Zoo Liberec
IUCN SSC Asian Species Action Partnership
International Sea Turtle Society

MAPA AKTIVIT

Organizace Lestari se věnuje ochraně ohrožených druhů a ekosystémů, a výzkumu v Jihovýchodní Asii.

V Indonésii Lestari realizuje své aktivity na Sumatře, v provinciích Aceh a Západní Sumatra. Na Filipínách na ostrově Mindanao, ve městě Davao.

OD ÚNORA 2023 PROBÍHÁ SBĚR DAT O AKTIVITĚ MOŘSKÝCH ŽELV POMOCÍ NOVÉ METODIKY, DÍKY TOMU JSOU K DISPOZICI PŘESNĚJŠÍ DATA, KTERÁ JSOU DŮLEŽITÁ PRO DALŠÍ OCHRANÁŘSKÁ OPATŘENÍ. SBĚR DAT TAKÉ PROBÍHÁ POMOCÍ MOBILNÍ APLIKACE.

OCHRANA OSTROVA BANGKARU

Prioritou aktivit roku 2023 bylo zefektivnění ochrany ostrova Bangkaru (souostroví Pulau Banyak), na které organizace Lestari spolupracuje s místní indonéskou neziskovou organizací Ecosystem Impact. Jedním z úspěchů bylo rozšíření stávajícího týmu strážců ostrova a vyškolení nové asistentky výzkumu. Implementována byla nová metodika sběru dat o hnízdní a líhni aktivitě mořských želv. Součástí nové metodiky je také monitoring predace a eroze pláže. Samotný sběr dat je nově zaznamenáván do mobilní aplikace SMART. Na Bangkaru byla také díky grantu z Ocean Park Conservation Foundation Hong Kong a podpoře dalších partnerů (Zoo Liberec) úspěšně dokončena oprava základního tábora (stanice) pro rangery.

Vlajkovými druhy ostrova jsou karety obrovské (*Chelonia mydas*) a kožatky velké (*Dermochelys coriacea*), které zde hnízdí. Ostrov ale také obývají kriticky ohrožení loskutáci niaští (*Gracula robusta*) a mnoho dalších ohrožených či endemických druhů.

V roce 2023 vzniklo video popisující ostrov Bangkaru a jeho ochranu. Video si můžete přehrát pomocí QR kódu.

PROČ JE OSTROV BANGKARU TAK JEDINEČNÝ?

Přestože se Indonésie může pyšnit zhruba 17 500 ostrovy, jen málo z nich o takové velikosti jako je Bangkaru je zcela neobydlených a je stále pokryto primárním deštným pralesem bez znatelných známek lidského narušení. Tato kombinace je v dnešní době naprosto unikátní a představuje možnost nahlédnutí do dob před příchodem člověka.

OSTROV BANGKARU JE JEDNÍM Z NEJVÝZNAMĚJŠÍCH HNÍZDIŠŤ KARET OBROVSKÝCH V INDONÉSII.

V ROCE 2023 BYLO NA OSTROVĚ NAKLADENO:

- 1 257 SNŮŠEK KARETY OBROVSKÉ
- 19 SNŮŠEK KOŽATKY VELKÉ

VÝZKUM A OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV

Členové Lestari se dlouhodobě věnují výzkumu a ochraně mořských želv v Indonésii. V roce 2023 pokračoval genetický výzkum želv, celkem se sebralo 33 vzorků ze třech lokalit. Dále se ve spolupráci se Zoo Brno a Zoo Liberec umístily satelitní vysílačky na čtyři karety obrovské v Aceh a na Západní Sumatře. Vysílačky pomohou sledovat migrační trasy želv. Podobně jako v předchozích letech se do výzkumných aktivit zapojovali také studenti z univerzity Syiah Kuala a univerzity Andalas. V minulém roce se do těchto aktivit zapojilo celkem pět studentek.

Členové Lestari také prezentovali výzkumné a ochranné aktivity na International Sea Turtle Symposium v Cartageně (Kolumbie), Indonesia Sea Turtle Symposium v Jakartě (Indonésie) a účasnili se genetického školení na univerzitě UP Diliman v Manile.

Výzkumné aktivity probíhají ve spolupráci s dalšími odborníky a vědci z pracovní skupiny Asia-Pacific Marine Turtle Genetic Working Group, WWF Australia, Universitas Syiah Kuala (Banda Aceh, Indonésie) a České zemědělské univerzity v Praze, kterým děkujeme za spolupráci.

SATELITNÍ VYSÍLAČKY UMOŽŇUJÍ MONITORING MIGRAČNÍCH TRAS KARET OBROVSKÝCH PO HNÍZDĚNÍ.

V ROCE 2023 SE DO VÝZKUMNÝCH AKTIVIT ZAPOJILO PĚT INDONÉSKÝCH STUDENTEK.

MIMOŠKOLNÍ AKTIVITY PRAVIDELNĚ NAVŠTĚVOVALO VÍCE NEŽ 80 DĚTÍ.

PROJEKT EDUINDO

Během třetího roku fungování projektu Eduindo byly zorganizovány čtyři dvouměsíční turnusy zaměřené na výuku angličtiny a environmentálních témat. Do vedení výuky se zapojilo osm českých studentů z Univerzity Palackého v Olomouci a čtyři indonéští studenti z univerzity Syiah Kuala.

Projekt nadále probíhá ve vesnici Haloban na ostrově Tuangku (souostroví Pulau Banyak). Výuka probíhá na úrovni školní výuky na jedné střední škole a zároveň na úrovni mimoškolní výuky, na kterou dochází studenti ze dvou středních škol. Mimoškolní výuku v minulém roce pravidelně navštěvovalo více než 80 dětí.

Jednotlivé lekce se zaměřovaly na výuku anglické gramatiky, konverzace a lokálních environmentálních témat, kterými jsou například dopady nelegálního rybolovu, znečištění vod a půdy či vlivy globální změny klimatu. Environmentální výuka je rozšířena i o aktivity venku - jedná se například o šnorchlování a poznávání korálových útesů, sběr odpadků na pláži, nebo pozorování ptáků.

MOŘSKÉ HLÍDKY A ZVYŠOVÁNÍ BEZPEČNOSTI NA MOŘI

V druhé polovině roku 2023 začala organizace Lestari spolupracovat s FIFAN Foundation, jejíž cílem je zvyšování mořské bezpečnosti a ochrany mořských ekosystémů a druhů podél západního pobřeží Sumatry. Organizace vytváří pravidla o bezpečnosti a chování na moři, vzdělává a školí místní rybáře. Výměnou za tyto aktivity se rybáři zavazují k zodpovědnějšímu chování vůči přírodě a k nepoužívání ilegálních rybolovných praktik nebo lovu chráněných druhů. Společně s FIFAN Foundation Lestari připravilo doporučená pravidla chování pro turisty v souostroví Pulau Banyak, která jsou šetrná k životnímu prostředí. Kromě toho Lestari s FIFAN Foundation také realizovalo mořské hlídky a úspěšnou akci na záchranu mláďete dugonga indického.

MOŘSKÉ HLÍDKY JSOU REALIZOVÁNY ZA ÚČELEM POTÍRÁNÍ ILEGÁLNÍHO OBCHODU S CHRÁNĚNÝMI DRUHY. POMÁHAJÍ TAKÉ HLEDAT ZTRACENÉ RYBÁŘE NA MOŘI A PŘI DALŠÍCH POHOTOVOSTNÍCH SITUACÍCH.

ZÁCHRANNA MLÁDĚTE DUGONGA INDICKÉHO, KTERÉ SE ÚČASTNIL A ÚSPĚŠNĚ KOORDINOVAL TÝM LESTARI A FIFAN FOUNDATION.

OCHRANA ORLA OPIČÍHO

V roce 2023 se organizace Lestari zapojila do ochrany přírody na Filipínách, kde byla navázána spolupráce s Philippine Eagle Foundation (PEF), která se zaměřuje na ochranu orlů opičích (*Pithecophaga jefferyi*). Orel opičí je kriticky ohrožený dravec, v přírodě zbývá posledních zhruba 400 hnízdních párů. Tito ptáci jsou také endemity Filipín (vyskytují se jen na několika ostrovech na Filipínách). Kromě samotné rehabilitace zraněných jedinců se organizace zaměřuje na vzdělávání komunit a ochranu biotopů vhodných pro další přežívání orla opičího ve volné přírodě. Lestari se zapojí do fundraisingové akce konané během sokolnických závodů falconrace.cz. Část výtěžku byla využita na podporu projektu a druhá část bude využita na školení zaměstnanců PEF, které proběhne v roce 2024 v Zoo Liberec.

OREL OPIČÍ JE KRITICKY OHROŽENÝM A ENDEMICKÝM PTÁKEM FILIPÍN, KDE JE TAKÉ NÁRODNÍM ZVÍŘETEM.

ZÁVĚREM

V roce 2023 organizace Lestari pokračovala v dlouhodobých ochrannářských aktivitách v Indonésii (ochrana ostrova Bangkaru, vzdělávání komunit, výzkum mořských želv, potírání ilegálního obchodu). Podařilo se také navázat spolupráce s novými organizacemi - FIFAN Foundation v Indonésii a Philippine Eagle Foundation na Filipínách.

Kromě terénních aktivit v Jihovýchodní Asii, byli členové Lestari aktivní také v České republice. V ČR se Lestari věnuje zvyšování povědomí o ochraně přírody a hrozbám, které druhy a ekosystémy v Jihovýchodní Asii čelí. Členové Lestari dlouhodobě realizují přednášky a zážitkové programy pod hlavičkou České koalice pro ochranu biodiverzity a centra popularizace ochrany přírody U Studánky poznání. Na podzim 2023 byl členy Lestari (Tomáš Ouhel, Adéla Hemelíková) vyučován předmět Úvod do ochrany biodiverzity na Univerzitě Palackého.

Za rok 2023 má za sebou Lestari také několik mediálních výstupů. Za zmínku stojí například krátký dokument o aktivitách na Sumatře ze série ČT Nedej se.

PLÁNY NA ROK 2024

V roce 2024 bude Lestari pokračovat v ochraně ostrova Bangkaru a realizaci protipytláckých hlídek v souostroví Pulau Banyak. Dalším cílem dokončit optimalizaci sběru dat na ostrově Bangkaru, zvýšit úspěšnost líhnutí mořských želv a vylepšit metodiku pro monitoring ptáků. Plánem Lestari je také zaměřit se na monitoring a ochranu dalších ostrovech u západního pobřeží Sumatry (např. ostrov Sanding). Během druhé poloviny roku 2024 bude dokončen genetický výzkum mořských želv.

O AKTIVITÁCH LESTARI NA SUMATŘE BYL NATOČEN DOKUMENT ZE SÉRIE ČT NEDEJ SE.

V ROCE 2023 LESTARI PRACOVALO NA KNIZE O ŽIVOTĚ LUSKOUNŮ NA SUMATŘE PRO DĚTI. 12

JEN JEDNA ŽELVA Z 1 000 VYLÍHNUTÝCH MALÝCH ŽELV SE DOŽIJE DOSPĚLOSTI.
OCHRANA HNÍZDNÍ PLÁŽÍ, ALE TAKÉ ELIMINACE HROZEB NA MOŘI, JE ZÁSADNÍ
PRO PŘEŽITÍ TĚCHTO MOŘSKÝCH PLAZŮ.

JAK POMOCI?

Peněžní příspěvek nám pomůže například s financováním výdajů spojených s ochranou ostrova Bangkaru nebo vyšetřováním pašování divokých zvířat.

Příspěť můžete převodem na účet Lestari:
2902229049 / 2010

Nebo přes QR kód na portálu Darujme
zprostředkovaný nadačním fondem CCBC.

Máte dovednosti o kterých si myslíte, že by nám mohli pomoci? Marketing, sociální sítě, prezentace organizace na akcích, umíte vyjednávat, jste výzkumník, máte volný čas a chcete ho smysluplně využít?

Darujte vámi nepoužívané, ale stále funkční turistické vybavení.

Šiřte osvětu o ochraně přírody. Ptejte se.

NAPIŠTE NÁM:
hemelikova@zooliberec.cz

PARTNEŘI ORGANIZACE

HLAVNÍ PARTNER

SAVETHE DAY

Moment
PROSPĚŠNÝ SECOND HAND

BUSHMAN®

Ecosystem
Impact

ODOLNOST EKOSYSTÉMU TKVÍ V JEHO ROZMANITOSTI...

